

Lape - siltaustoimet 2019: Yhteenveto (1/7)

- ❑ Maakuntien LAPE-r yhmät jatkavat. Niitä kehitetään Yhdyspinnat yhteiseksi mahdollisuudeksi - raportin mukaisiksi yhteistyöryhmiä
- ❑ Lape-muutosagentit jatkavat
- ❑ Kunta-agentit tulevien viiden yhteistyöalueen keskuspaikkakunnille (Helsinki, Kuopio, Tampere, Turku ja Oulu). Toiminta-alueena koko yhteistyöalue, ohjaus OPH
- ❑ SyTy! – hanke maakunnissa: Etelä-Pohjanmaan SyTy! – lastensuojelun systeemisen toimintamallin implementointi ja maakunnallisen perhehoidon käynnistämishanke, ohjaus THL
- ❑ Perhekeskus kehittämistyö jatkuu kansallisesti ja maakunnissa, ohjaus THL
- ❑ Sähköinen perhekeskus ja Yksi lapsi – yhteinen tilannekuva – toimintamallin kansallinen kehittämistyö; Työryhmä asetettu 31.1.2019 saakka STM, OKM
- ❑ Lastensuojelun laatua parantava tiekartta, selvityshenkilö Aulikki Kananoja
- ❑ Kansallinen lapsistrategia 2040 valmistelu; www.lapsistrategia.fi
- ❑ LAPE-Akatemiat vuosina 2019 – 2020. Suunnattu sote- ja sivistystoimen luottamushenkilö ja virkamiesjohdolle, ohjaus STM, SOMU-yksikkö, THL, OPM, OPH

LAPE – siltaustoimet (2/7) : LAPE-yhteistyöryhmät

- Maakuntien LAPE-ryhmät jatkavat. Yhdyspinnat yhteiseksi mahdollisuudeksi - raportin (<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3904-2>) mukaan niiden tehtävänä on:
  - Valmistella ja yhteen sovittaa maakuntien ja kuntien yhdyspintaan liittyviä asioita lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta
  - Tukea palvelujen integraatiota sekä resurssien optimointia (lapsibudjetointi)
  - Edistää kattavaa lapsivaikutusten arviointia
  - Käsitellä keskeiset LAPE-asioita koskevat asiakirjat ja esitykset ennen niiden etenemistä maakunnan ja kuntien päätöksentekoon. Näitä olisivat esimerkiksi
    - kunta- ja maakuntastrategiat,
    - palvelustrategiat sekä talousarvioesitykset
  - Seuraa ja arvioida lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tilaa ja palvelukysyntää sekä siihen vastaamista muun muassa sähköisten hyvinvointikertomuksien avulla
  - Organisoida tarvittava maakuntatasoinen yhteistyön järjestökentän kanssa

□ Lape-muutosagentit jatkavat

- LAPE – muutostyön jatkuvuuden turvaaminen, tavoitteiden toteutumisen edistäminen ja koordinointi maakunnassa niin toimintakulttuurin kuin palveluiden osalta
- Tiedon välittäminen maakunnasta valtakunnalliseen LAPE- työhön
- Tiivis yhteys sote-valmisteluun lapsi- ja perhepalveluiden kokonaisuuden osalta
- Tiivis yhteistyö palveluintegraatio muutosohjelman kanssa.
- LAPE-Akatemioiden toteutus yhteistyössä kansallisen valmistelutyöryhmän kanssa
- Velvollisuus osallistua STM:n, OKM:n, THL:n ja OPH:n lape- ja kunta-agenteille järjestämiin ohjaus-, yhteistyö- ja koulutustilaisuuksiin

- Kunta-agentit tulevien viiden yhteistyöalueen keskuspaikkakunnille (Helsinki, Kuopio, Tampere, Turku ja Oulu).
  - Toiminta-alueena koko tuleva yhteistyöalue
  - Työtä ohjaa Opetushallitus (1 htv)
  - LAPE-muutostyön jatkuvuuden turvaaminen yhteistyössä lape muutosagenttien kanssa
  - Lape- ja kunta-agenttien yhteistyönä kuntien sivistys- ja maakunnan sote-toimen yhdyspintatyön konkretisoiminen:
    - Yhteistyö rakenteet ja toimintamallit
  - Yhteys OKM:n ja OPH:n hyvinvointia ja yhdyspintatyötä koskeviin hankkeisiin

- ❑ SyTy! – hanke maakunnissa: Etelä-Pohjanmaan SyTy! – lastensuojelun systeemisen toimintamallin implementointi ja maakunnallisen perhehoidon käynnistämishanke
  - Kansallinen ohjaus ja projektiryhmä (STM, OKM)
  - Maakuntien tullut 15.11.2018 mennessä toimittaa hankesuunnitelmat THL:ään; hankesuunnitelman sisältöä päivitetään THL:n ohjauksen mukaan
  - Maakunnat vastaavat resursseista hankkeen toteutukseen: Etelä-Pohjanmaalla kuntien/kuntayhtymien yhteinen hankekoordinaattori, jonka tehtävään sisällytetty myös perhehoidon kehittäminen. Hallinnoijana Seinäjoen kaupunki.
  - Maakunnassa ohjausryhmänä toimii maakunnan LAPE-ryhmä, minkä lisäksi perustetaan projektiryhmä
  - THL:n organisoima lastensuojelun systeemisen toimintamallin kouluttajakoulutus. Etelä-Pohjanmaalla haetaan neljää koulutuspaikkaa (kaksi sosiaalityöntekijää ja kaksi terapeuttia)
  - THL järjestää vuoden 2019 aikana toimintamallin kehittämiseen liittyviä työpajoja maakuntien hankekoordinaattoreille, yhdyshenkilöille sekä systeemisen lastensuojelun tiimien konsultoiville sosiaalityöntekijöille, terapeuteille ja työnohjaajille.

Tehtäväkohtaisia siltaustoimia (6/7)

- ❑ Perhekeskus kehittämistyö jatkuu kansallisesti ja maakunnissa, ohjaus THL
- ❑ Yksi lapsi – yhteinen tilannekuva – toimintamallin kansallinen kehittämistyö; Työryhmä asetettu 31.1.2019 saakka STM, OKM
Sähköinen perhekeskus - kehittämistyö
- ❑ Lastensuojelun laatua parantava tiekartta, selvityshenkilö Aulikki Kananoja
- ❑ Kansallinen lapsistrategia 2040 valmistelu www.lapsistrategia.fi

- Kuntien ja kuntayhtymien päättäjille ja johdolle suunnatut STM/ OKM/ SOMU-yksikön yhteistyönä toteutettavat LAPE-Akatemiat maakunnissa vv. 2019 – 2020
  - Uudessa tilanteessa tuetaan kuntien, maakuntien, järjestöjen ja seurakuntien johdon ja päättäjien yhteistä tahtotilaa ja ymmärrystä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin johtamisesta. Tavoitteena ovat aidosti lapsi- ja perhelähtöiset palvelut niin, että tuki sovittuu lasten ja perheiden arkeen sekä tulee heidän kasvu- ja oppimisympäristöönsä.
  - Luoda kuntien ja maakuntien yhdyspintaan tarpeelliset suunnittelu-, päätöksenteko-, sopimus- ja toimintamallit sekä rakenteet joilla varmistetaan yhteisen vastuun kantaminen lasten hyvinvoinnista.
  - Edistetään LAPE-muutosohjelmassa aloitetun palveluiden ja tuen uudistustyön juurtumista kunkin maakunnan ja sen alueen kuntien lasten ja nuorten perheiden tarpeisiin
  - Oppimisprosessi on tarpeellinen siitä riippumatta, toteutuuko maakuntaudistus nykyisellä aikataululla vai ei.

- Aula Maria Kaisa pj.. STM
- Bergbacka Katja. OKM
- Hastrup Arja, THL
- Heinonen Hanna / Ulla Siimes, järjestöt
- Hulkkonen Mikko/ Taipale Mona, Lape-muutosagentit
- Kalmari Hanne, STM
- Laine Ulla, OPH
- Myllymäki Irmeli, Suomen Kuntaliitto
- Penttilä Mika/ Toivonen Kaisu, Oulun kaupunki, sivistysjohto
- Räsänen Jaana, STM/ SOMU-yksikkö

LAPE-Akatemioiden toteutus

- Koulutussisältöjä tuotetaan sekä kansallisesti keskitetysti, että maakunnallisesti ottaen huomioon alueen kuntien tarpeet
- ”Teoreettisena” *lähtökohtana on* systeeminen ajattelu ja ilmiöjohtaminen
- Keskeisenä näkökulmana toiminnan kustannusvaikuttavuus ja yhteistyörakenteiden toimivuus
- LAPE-Akatemiat käynnistyvät yhteistyöaluekohtaisella tilaisuudella, mistä edetään maakuntakohtaisiin tilaisuuksiin

LAPE:n julkaisuja lasten ja perheiden palveluiden toiminnan, kehittämisen ja valmistelun tueksi 1/2

Olli-Pekka Heinonen, Anna-Kaisa Ikonen, Matti Kaivosoja Timo Reina 2018: **Yhdyspinnat yhteiseksi mahdollisuudeksi - Selvitys lapsi- ja nuoriso- ja perhepalveluiden toteuttamiseen liittyvistä yhdyspinnoista muuttuvassa toimintaympäristössä** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3904-2>

Lea Pulkkinen (toim.) **Kohti yhteistä lapsikäsitystä** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-086-0>

Yksi lapsi, yhteinen suunnitelma: LAPE-hankkeeseen liittyvän moniammatillista tiedonhanllintaa kehittävän työryhmän raportti <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3886-1>

Katriina Bildjuschkin (toim.) 2018: **Kasvatus- ja perheneuvonta – työnsisältöjen, työtehtävien, tavoitteiden ja työmenetelmien määrittely** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-126-3>

Päivi Petrelius, Pia Erikson (toim.) 2018: **Uudistuva lastensuojelu: Kohti asiakkaiden ja ammattilaisten yhteistoimintaa** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-208-6>

Susanna Hoikkala, Raija Kojo, Jaana Tervo ja Teija Aaltonen 2017: **Sijaishuollon ohjauksen ja valvonnan malli - Kohti lapsikeskeistä ja lapsenoikeusperustaista toimintatapaa** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-855-5>

Timonen-Kallio, Eeva; Yliruka, Laura; Närhi, Pekka 2017: **Lastensuojelun terapeuttisen laitospasvatuksen mallinnus** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-866-1>

Tarja Heino & Emilia Säles 2017 **Lasten ja perheiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaava perhehoito - Kohti perhehoidon laadun vahvistamista** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-857-9>

Yliruka, Laura; Vartio, Riitta; Pasanen, Kaisa; Petrelius, Päivi 2018: **Monimutkaiset ja erityistä osaamista edellyttävät asiakastilanteet sosiaalityössä : Valtakunnallisen kyselyn tuloksia** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-117-1>

LAPE:n julkaisuja lasten ja perheiden palveluiden toiminnan, kehittämisen ja valmistelun tueksi 2/2

- Heino, Tarja; Forsell, Martta; Eriksson, Pia; Känkänen, Päivi; Santalahti, Päivi; Tapiola, Mia (2018) **Lastensuojelun, lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian yhteiset asiakkaat - yhteinen vastuu** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-198-0>
- **Sähköinen perhekeskus. Kehittämistarpeet, tavoitetila, skenaariot ja toimenpide-ehdotukset.** Työryhmän selvitys. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 57/2018 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4016-1>

LAPE- teesit sote - palveluiden uudistamisen tueksi

STM:n päätöksenteon tueksi sarja: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-222-2>

Teesit yhdistävät LAPE:ssa työstetyt linjaukset, periaatteet ja toimintamallit maakunta- ja sote-uudistukseen

- ❑ **Teesi 1.** Lapsen oikeuksien sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tulee olla osa maakuntastrategiaa
- ❑ **Teesi 2.** Maakunnan ja sen alueen kuntien yhdyspinnalla on vahvat sivistystoimen ja soten yhteistyörakenteet
- ❑ **Teesi 3.** Lapset, nuoret ja perheet osallistuvat palveluiden suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin
- ❑ **Teesi 4.** Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveystoimintaa johdetaan ja ohjataan yhtenäisenä kokonaisuutena
- ❑ **Teesi 5.** Lasten, nuorten ja perheiden sote-palvelut muodostavat maakunnassa yhteensovitetun palvelukokonaisuuden
- ❑ **Teesi 6.** Kansalliset linjaukset ohjaavat yhteensovitetun sote-palvelukokonaisuuden toimintaa
- ❑ **Teesi 7.** Integraation toteuttaminen asiakastyössä edellyttää maakunnalta asiakaslähtöisiä rakenteita ja toimintatapoja

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Teemme yhdessä lasten, nuorten
ja perheiden hyvää arkea

LAPE

Eija Ala-Toppiari-Peltola
Lape-muutosagentti, YTM, KTM

p. 044 425 5415

etunimi.sukunimi@seinajoki.fi

stm.fi/hankkeet/terveys ja [hyvinvointi
thl.fi/lape](http://hyvinvointi.thl.fi/lape)

Twitter:

@AlaEija

#lapemuutos

#uusiEP

#eplape